

Nr 248.

Av herr **Jönsson** i Fridhill, i anledning av *Kungl. Maj:ts förslag om anslag till främjande av upplysningsverksamhet rörande föreningar för ordnande av avsättningen av lantmannaprodukter m. m.*

För främjande av upplysningsverksamhet angående föreningar för avsättning av lantmannaprodukter m. m. har riksdagen å extra stat för innevarande år beviljat ett förslagsanslag av 10,000 kronor, att utgå till hushållningssällskap som därom ansöka enligt Kungl. Maj:ts därom utfärdade kungörelse av den 3 december 1918. I årets statsverksproposition är under nionde huvudtiteln, punkt 67, äskat samma belopp för år 1920.

Att detta anslag kommer att främja en uppgift som är av den största betydelse för jordbrukets utveckling och förkovran är otvivelaktigt. Genom sammanslutning för avsättning av jordbrukets produkter kan man förvänta en bättre planmässighet på olika områden, särskilt i vad gäller sortval av de odlade växterna, samtidigt som en jämnare kvalité av samma växtslag härigenom ernås. Inom vidsträckta områden ifråga om avsättning av animaliska produkter, har föreningsverksamheten varit i gång sedan flera år, och resultaten av denna verksamhet torde bestyrka, vilken oerhörd faktor densamma varit för utvecklingen av jordbruket. Tillkomsten av alla dessa olika slag av avelsföreningar, som i så eminent grad bidragit till förädlandet av husdjuren och på olika områden därjämte skärpt intresset bland jordens brukare, är jämväl en följd härav. Kunde organisationen dessutom utsträckas att omfatta försäljning av särskilt slaktdjur, skulle det otvivelaktigt lända både producenter och konsumenter till fördel och många mellanhandsfördyringar undvikas.

Det är att hoppas att vederbörande konsulenter, som närmast få sig anförtrott att verka för saken, med hänförelse och intresse skola ägna sig åt denna uppgift.

Ansökningar att komma i åtnjutande av detta anslag komma säkerligen ej att fattas från hushållningssällskapen, och redan första året torde komma att visa att större belopp varit erforderligt för ändamålet.

Ett yrkande om förhöjning av anslaget för den nämnda delen av dess uppgift skall jag emellertid ej ifrågasätta, utan torde resultatet av första årets verksamhet först böra inhämtas, men på skäl som jag anfört i motionen nr 91, anser jag, att ett särskilt anslag för främjande av jordbrukskasseverksamheten bör utgå och handhavas direkt av Kungl. Maj:t, vadan sålunda här berörda anslag ograverat bör användas för upplysningsverksamhet och organisationsarbete för försäljningsföreningar. Det är tämligen sannolikt, att samtliga hushållningssällskap, möjligen med enstaka undantag, skola visa intresse för denna rörelse, men så är ej, efter vad erfarenheten visat, förhållandet med jordbrukskasseverksamheten. Jag är övertygad om, att efter hand som denna speciella form av föreningsverksamhet utvecklar sig, skall behovet av en central organisation för densamma visa sig nödvändig, men till dess bör den nödiga upplysningsverksamheten och ledningen handhavas genom kungl. jordbruksdepartementet och sålunda icke den nödvändiga utvecklingen av jordbrukskassorna äventyras eller göras beroende därav, att en del hushållningssällskap icke visa intresse för denna föreningsform.

På grund av vad jag sålunda anfört hemställes,

att riksdagen måtte bifalla Kungl. Maj:ts framställning under nionde huvudtiteln, punkt 67, med den förändring att det begärda anslaget, 10,000 kr., anvisas enbart för främjande av upplysningsverksamhet rörande föreningar för lantmannaprodukters avsättning.

Stockholm den 21 januari 1919.

Sven Jönsson.